

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Р1 51/2022
09.02.2022. године
Београд

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца Агенција за вештачење и консалтинг АА предузетник, ..., чији је пуномоћник Бобан Матић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарства правде, Високог савета судства, Основног суда у Крагујевцу, коју заступа Државно правобранилаштво, Београд, ради дуга, одлучујући о сукобу стварне надлежности између Привредног суда у Београду и Првог основног суда у Београду, на седници одржаној 09.02.2022. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За поступање у овој парници, стварно је надлежан Први основни суд у Београду.

Образложење

Тужилац Агенција за вештачење и консалтинг, АА предузетник из ..., поднео је Првом основном суду у Београду тужбу дана 10.11.2020. године, против тужене Републике Србије, Министарства правде, Високог савета судства, Основног суда у Крагујевцу, ради исплате дуга. Први основни суд у Београду се решењем П 53732/20 од 10.12.2020. године, огласио стварно ненадлежним за поступање у овој парници (став 1) и по правноснажности решења уступио предмет Привредном суду у Крагујевцу, као стварно и месно надлежном суду (став 2). У образложењу решења наводи се да се спор води између тужиоца као предузетника и привредног субјекта и туженог као другог правног лица, као и да је предмет спора проистекао из делатности предузетника, па су испуњени услови за надлежност привредног суда у смислу члана 25. Закона о уређењу судова. Тужилац је на ово решење изјавио жалбу. Решењем Вишег суда у Београду Гж 2591/21 од 26.02.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђено првостепено решење у ставу првом изреке и делу става другог изреке у којем је одређено да се предмет уступа Привредном суду као стварно надлежном, док је ставом другим изреке, укинута првостепено решење у делу става другог изреке у којем је одређено да се предмет уступа Привредном суду у Крагујевцу као месно надлежном и у том делу спис враћен на поновно одлучивање. Допунским решењем Првог основног суда у

Београду П 53732/20 од 22.04.2021. године одлучено је да се по правноснажности решења списи доставе Привредном суду у Београду као стварно надлежном за даље поступање.

Привредни суд у Београду није прихватио своју стварну надлежност, па је предмет, уз пропратни акт П 11278/2021 од 10.01.2022. године, доставио Врховном касационом суду ради решавања сукоба стварне надлежности.

Решавајући сукоб стварне надлежности, на основу члана 30. став 2. Закона о уређењу судова ("Сл.гласник РС", број 116/08...88/18) и члана 22. став 2. Закона о парничном поступку („Сл.гласник РС“, број 72/11...18/20), Врховни касациони суд је нашао да је за поступање у овом предмету стварно и месно надлежан Први основни суд у Београду.

Одредбом члана 25. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова, прописано је да привредни суд у првом степену суди у споровима између домаћих и страних привредних друштава, предузећа, задруга и предузетника и њихових асоцијација (привредни субјекти), у споровима који настану између привредних субјеката и других правних лица у обављању делатности привредних субјеката, као и када је у наведеним споровима једна од странака физичко лице ако је са странком у односу материјалног супарничарства. Одредбом члана 22. став 2. истог Закона, прописано је да основни суд у првом степену суди у грађанскоправним споровима ако за поједине од њих није надлежан други суд и води извршне и ванпарничне поступке за које није надлежан неки други суд.

Према наведеној законској одредби (члан 25. став 1. тачка 1.), привредни судови су стварно надлежни да суде у споровима између домаћих и страних привредних друштва, предузећа, задруга и предузетника и њихових асоцијација, односно између привредних субјеката, без обзира на правну природу спора, што значи да када се ради о привредним субјектима за стварну надлежност привредног суда довољно је да је испуњен субјективни критеријум. Тек уколико се ради о спору између привредних субјеката и других правних лица за стварну надлежност привредног суда неопходно је да је испуњен и објективни критеријум, односно да се ради о спору између ових лица насталом у обављању привредне делатности. У споровима у коме су обе странке друга правна лица, за суђење је стварно надлежан суд опште надлежности без обзира на правну природу спора.

У конкретном случају ради се о спору између тужиоца – предузетника и тужене – правног лица која није привредни субјекат, у коме је предмет тужбеног захтева исплата дуга по основу обављеног вештачења са каматом због кашњења, те је основ спора накнада штете због неправилног и незаконитог рада органа тужене у смислу одредбе члана 172. ЗОО, па Врховни касациони суд налази да нису испуњени услови из члана 25. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова за надлежност привредног суда, с обзиром да није испуњен ни субјективни критеријум – не ради се о спору између привредних субјеката, а ни објективни – спор није произишао из привредне делатности парничних странака.

На основу изнетог Врховни касациони суд налази да је за суђење у овој парници, применом члана 22. став 2. Закона о уређењу судова, стварно надлежан Први основни суд у Београду, због чега је на основу члана 22. став 2. ЗПП, одлучено као у изреци.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић